

Jakob Maksimilijan,

po Božjem usmiljenji knez in škof Lavantinski, prisednik sedeža
Njih Svetosti, Rimskega Papeža, dohtar bogoslovja i. t. d. i. t. d.

Vsem vernim Lavantinske škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda.

Preljubljeni v Kristusu!

Že 14. marca sem Vam naznanil, da bomo 3. junija tega leta silno redko svečanost obhajali, namreč 50letni škofovski jubilej našega sv. Očeta, Pija IX., to je: 3. junija bo doteklo 50 let, da so bili sv. Oče za škofa posvečeni.

Čas je, da Vam zdaj bolj natanjko povem, kakó bomo v naši škofiji te veseli in častiti den obhajali.

Pač res bi bili želeli, da bi nam veselja tega dneva ne bili grenili nijeni britki spomini. Ako je pa drugače prišlo, nam vendar serce zavolj tega ne bo upadlo; temveč le še bolj hočemo upati na pomoč Gospodovo, ki svoje cerkve zapustil ne bode.

Vprašate se, kaj neki v misli imam? V misli mi je ogovor, s katerim so sv. Oče 12. marca t. l. zbor kardinalov nagovorili in v njem svoje prebritke okoliščine popisali s pristavkom, naj bi ves katoliški svet zvedel in spoznal, kakošno osodo Jim je prekucija pripravila v Njih lastnem mestu, v središči katoliškega krščanstva.

Da tudi Vi, ljubi moji! britko stanje sv. Očeta spoznate, zaslišite, kaj v svojem ogovoru v tej zadevi rečejo.

„Že teče sedmo leto, da so posilniki Našega svetnega gospodstva, potem ko so Božje in človeške pravice poteptali, zvestobo slovesnih pogodb prelomili, in nesrečo slavnega katoliškega naroda za ugodni čas spoznali, z silovitostjo in z orožjem posedli pokrajine, ki so bile do tistih dob v Naši oblasti, in uplenili sveto mesto, in po djanji tolike hudobije z žalostjo in britkostjo napolnili vesoljno cerkev.

V teh prežalostnih časih so zvonanjim vladam delali hinavske in lažnjive obljube, kakó bodo varovali Naše koristi, kakó spoštovanje in čast skazovali sv. cerkvi, in zaprisegli so se, da bo oblast rimskega Papeža ostala svobodna in neprikrajšana. Ali vse te obljube Nas nikakor niso mogle preslepiti s praznim upanjem takó, da bi ročno od začetka ne bili spoznali, kolike britkosti in nadloge Nas čakajo pod njih gospodstvom. Temveč prav zato, ker smo dobro poznali hudobne naklepe, ki so lastni ljudem, ktere edini pohlep po novotarijah in neka skrivna zlobna zarota druží; smo že zdavnej očitno napovedali, da te božjeropni napad ne meri toliko na poteptanje Našega svetnega gospodstva, kolikor na to, da bi po zatertem časnem gospodstvu toliko ležej razdjali vse cerkvene naprave, porušili veljavo svetega stola in popolnoma v nič djali oblast namestnika Kristusovega, ki jo Mi, če tudi nevredni, imamo tukaj na zemlji.

To delo razdjanja in prevrata vsega, kar zadeva cerkveno osnovo in njeni red, stoji zdaj takó rekoč doveršeno pred našimi očmi; če tudi ne v tej meri, kakor zakleti preganjalci nameravajo, vendar z ozirom na neizrečeno škodo, ktero so povsod napravili. Zadosti je, da se le malo ozremo na postave, ktere so od začetka svojega gospodstva do denešnjega dne nasnovali, in

razvidno je, kako so Nam sredstvo za sredstvom in podporo za podporo vzeli, katerih za dostojno vladanje sv. cerkve neobhodno potrebujemo.“ (In tu govorijo sv. Oče obširno o krivičnih postavah, po katerih so se zaterli premnogi samostani, biše za sprejem pobožnih romarjev in za izrejo misionarjev; po katerih se je prepovedalo redovnikom združenim pod eno streho živeti, in novice obojnega stola sprejemati; po katerih se je pograbilo že dokaj cerkvenega premoženja, so se hiše, za cerkvene naprave odločene, v posvetne namene obrnile i. t. d.) Na to sv. Oče nadaljujejo:

„Ko je bilo po tem načinu toliko in takih cerkvenih naprav pograbljenih in razdjanih, se vender vse to tem odpadnim sinom Cerkve še ni zadosti zdelo, ako bi se ob enem cerkvenim služabnikom toliko zadržkov na pot ne nastavilo, da bi jim nemogoče bilo, svojo duhovsko službo prosto opravljati. In tudi to so dosegli s takó imenovano postavo zoper duhovsko zlorabo, ki je bila zadnjič v postavodajalni zbornici sprejeta. Vsled te postave se bodo škofom in mešnikom za hudodelstvo zarajala in z ostrimi kazni kaznovala taka djanja, s katerimi se, kakor začetniki te postave potuhnjeno rečejo, takó imenovana javna vest bega in mir po družinah kali.

Po ravno tej postavi se bodo verski služabniki kaznovali in strahovali za vse besede in spise, s katerimi bodo kedarkoli v svoji duhovni službi po dolžnosti grajali in zavračali določbe in postave deželske oblasti, ktere so nasproti Božji ali cerkveni postavi; in kaznovali se bodo ravno takó, kakor bi se kaznovali tisti, ki so take spise izdali ali širili, naj bi stali na še takó visoki stopinji cerkvene časti in oblasti. Kedar bo ta postava poterjena in oklicana, bo edino le posvetna sodnija razsojevala, ali in kakó je duhoven pri delenji sv. zakramentov, ali pri oznanovanji Božje besede javno vest begal ali domači mir po družinah kalil. In takó bo odsihmal ne le glas škofov in dušnih pastirjev zadušen, ampak zadušen bo glas namestnika Jezusa Kristusa samega. O le-tem se sicer pravi, da zavoljo politiških vzrokov ni nobenemu kaznovanju podveržen, vendar pa menijo, da more kaznovan biti v osebi tistih, kateri se njegovega zadolženja vdeležijo. Isto je deržavni minister v postavodajalni zbornici z ozirom na Nas javno izgovoril, ko je terdil, da ni po pravilih kervave sodbe nič nenavadnega, da se kaznujejo deležniki hudodelstva, ako se njegovi pravi začetnik kaznovati ne more. —

Iz teh besedi sedanjih gospodovalcev pa je razvidno, da je sulica te postave tudi zoper Nas namerjena; tako, da ko bi Naše besede ali djanja kedaj žalile zgoraj omenjeno postavo, bodo škofje in duhovni, ki bodo Naše nagovore razglasovali, in Naše naredbe izverševali, terpeti morali kazen za pretvezeno hudobijo, za katero bi Mi, kakor njeni začetnik, morali biti obsojeni v zadolženje in kazen.“

Potem sv. Oče obširno razkazujejo, da je gola laž in hinavščina, s katero hočejo sovražniki papeževe oblasti ljudi preslepiti, ako v javnih spisih, novinah in zborih na vsa usta terdijo, da so papež še vedno popolno prosti v izpolnjevanji svoje apostoljske službe. Slednjič sv. Oče rečejo:

„Zares, zdaj je pred celim svetom očitno, kaj pomenijo, koliko veljajo in koliko se je zanesti na tista zagotovila, zastran katerih so se Naši sovražniki, da bi vernike preslepili, ponašali, da hočejo ž njimi braniti prostost in dostojnost Rimskega Papeža; — zagotovila, katerih podloga je poljubnost in sovražna volja oblastnikov, v katerih moči je ležeče, da jih razlagajo, spreminjajo in izpolnujejo, kakorkoli jim kaže ali se jim poljubi. Gotovo je, da popolne prostosti in neprikrajšane oblasti Rimski Papež nema in nikdar imel ne bode, dokler bo v svojem mestu tujim vladarjem podveržen. V Rimu druge osode imeti ne more, kakor da je ali najviši oblastnik ali pa jetnik, in katoliška cerkev se ne more nikdar mirnega in varnega stanja veseliti, dokler je najviša apostoljska oblast v svojem poslovanji podveržena nameram strank, poljubnosti vladarjev, omahljivemu izidu političnih volitev in nasvetom prekanjenih ljudi, katerim dobiček več velja, kakor pravica.

V teh okoliščinah pa pastirje same opominjamo, naj svoje črede že zdaj podučijo, da se ne dajo motiti zapeljivim ljudem, kateri Naše djansko stanje, v katerem se znajdemo, z zvitimi besedami ali tajijo, ali ga vsaj polepšati si prizadevajo, dokler ali njegovo prebitko grenkost prikrivajo, ali Našo prostost visoko povzdigujejo in terdijo, da ni Naša oblast nikomur podveržena; v tem, ko

vso to stvar lahko v kratkih besedah povzamemo ter rečemo: Cerkev Božja na Italijanskem silo in preganjanje terpi; Namestnik Kristusov ni prost, in se svoje oblasti brez over in popolnoma posluževati ne more.

Ker je pa v Božjih rokah, ljudem pamet razsvetiti in serce omehčati, zato nujno opominjamo pastirje vseh katoliških ljudstev, da sebi izročene vernike v cerkvah zberejo, kjer se naj goreče molitve opravljajo za blagor naše matere, sv. cerkve, za spreobrnjenje Naših sovražnikov in za ponehanje tolikih in vse povsodi razširjenih prehudih nadlog. Terno zaupamo: Bog bo uslišal glas k sebi kličejočega ljudstva; kajti ima dopadenje nad njimi, ki se ga boje, in zaupajo v njegovo usmiljenje.“

Naj bi služilo sv. Očetu v tolažbo, da mile pritožbe, k katerim Jih je britka sila prisilila, glasno odmevajo v sercu vseh vernih katoličanov. Kakor pa sami rečejo, Jih ne moremo svojega sočutja bolje izkazati, kakor če goreče molimo, da bi Božji Sin, ki je našo sv. cerkev ustanovil, hudim viharjem, ki se — se ve da zastonj — zaletavajo v skalo, na katero je postavljena, zapovedal tihoto, in svojemu vidnemu Namestniku zopet podelil popolno prostost, ktere v izpolnjevanje svoje apostolske službe potrebuje.

V te namen in da se bodo toliko ležej vsi verniki vdeležili, se bode po oznanilu Vaših dušnih pastirjev zaporedoma dve nedelji (ali nedeljo in praznik) popoldne molitvena ura pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom obhajala, pri kateri se bodo po litanijah vseh svetnikov, kakor po navadi, molile molitve za sv. Očeta in za vse potrebe kerščanstva.

Prihodnji mesec maj, ki je češčenju Matere Božje posvečen, bo tudi dajal lepo priliko, da bodo pobožni verniki Šmarnice v ravno te namen obhajali, in sv. Očeta Marijinemu varstvu in njeni priprošnji priporočali.

V zadevi petdesetletnega škofovskega jubileja sv. Očeta se naroči sledeče:

1. Dne 2. junija t. l. na večer se bode pri vseh cerkvah škofije skoz celo uro z vsemi zvonovi zvonilo, in s tem den jubileja naznanil.

2. Dne 3. junija (nedelja) se bode pri poznem opravilu imela primerna pridiga, pri kateri se bodo verniki opomnili, Boga po dolžnosti zahvaliti, ki je sv. Očeta dosihmal tako čudovito ohranil, pa ga tudi prositi, da bi Jih še zanaprej v Njih tolikih britkostih s svojo tolažbo krepčal in s svojo močjo vodil. — Na koncu opravila pred blagoslovom se bo zapela zahvalna pesem: Te Deum laudamus.

3. Istega 3. junija se bode popoldne po ravno tem namenu obhajala molitevna ura pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom.

4. Ker sem sv. Očeta prosil za dovoljenje popolnih odpustkov za celi teden od 3. do 10. junija, se Vam bo potrebno v tej zadevi 27. maja oznanilo. Razume se pa samo po sebi, da bodo zamogli odpustke le tisti zadobiti, kateri bodo tisti teden sv. zakramente vredno prejeli.

Po glavnem opravilu 10. junija bode celó prosto darovanje (ali ofer) za sv. Očeta; čigar znesek bodo gg. župniki brez odloga po dekanijskih uradih do kn. šk. ordinarjata poslali, da se od tod sv. Očetu v Rim odpošlje.

V Mariboru na velikonočni pondeljek (2. aprila) 1877.

Jakob Maksimilijan,

knez in škof.